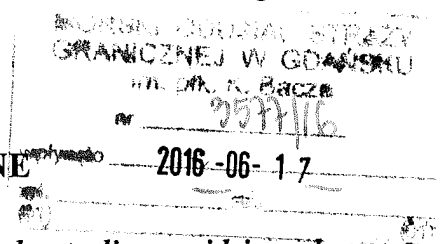




KOMENDANT
MORSKIEGO ODDZIAŁU STRAŻY GRANICZNEJ

Gdańsk, dnia 16 czerwca 2016 r.

Egz. nr 2



WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w *Planie kontroli przewidzianych do realizacji przez Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznej Komendy Morskiego Oddziału Straży Granicznej na 2016 rok.*

I. Jednostka kontrolowana: Wydział Techniki Morskiej Komendy Morskiego Oddziału Straży Granicznej, ul. Oliwska 35, 80-563 Gdańsk.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika podmiotu kontrolowanego pełnił:

– kmdr por. SG Jacek KOCUR, Naczelnik Wydziału Techniki Morskiej.

II. Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- 1) por. SG Danuta Pomianowska – starszy specjalista WKiAW MOSG, upoważnienie nr 7/16 z dnia 10 marca 2016 roku – kierownik zespołu kontrolnego,
- 2) kpt. SG Joanna Nowik – starszy specjalista WKiAW MOSG, upoważnienie nr 9/16 z dnia 10 marca 2016 roku,
- 3) mjr SG Bogdan Sobkowiak – starszy specjalista WKiAW MOSG, upoważnienie nr 8/16 z dnia 10 marca 2016 roku,
- 4) chor. sztab SG Joanna Murawska – specjalista WKiAW MOSG, upoważnienie nr 10/16 z dnia 10 marca 2016 roku.

III. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 14 marca 2016 r. do dnia 31 marca 2016 roku.

IV. Zakres kontroli

1. Prowadzenie ewidencji szkód powstałych w mieniu będącym w dyspozycji Wydziału Techniki Morskiej.
2. Przestrzeganie procedur wewnętrznych określających tryb i zasady likwidacji szkód w mieniu MOSG.
3. Podejmowanie przez wydział działań zapobiegających powstawaniu szkód w mieniu Oddziału.

Kontrolą objęto okres od 01 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku.

V. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Kontrolowane zagadnienia regulują następujące akty normatywno – prawne:

- Ustawa z dnia 7 maja 1999 roku o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 620);
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1964 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1502 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 121 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 101 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2004 roku w sprawie zasad i trybu powierzania mienia funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2005 r nr 6 poz. 51);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 maja 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu zawierania umów o wspólnej odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy. (Dz. U. 2010 nr 107 poz. 680);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie (tekst jednolity Dz. U. 1996 r. Nr 143 poz. 663);
- Wytyczne nr 187 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej im. płk Karola Bacza z dnia 29.12.2006 w sprawie postępowania w przypadkach powstania szkód, ich likwidacji i egzekwowania należności powstałych z tego tytułu.

OCENA OGÓLNA

Pozytywnie z uchybieniami oceniony został Wydział Techniki Morskiej w zakresie działania osób zaangażowanych w proces likwidacji szkód będących w dyspozycji MOSG. Do oceny zastosowano kryterium legalności, rzetelności i celowości.

Na powyższą ocenę ogólną złożyły się poszczególne oceny cząstkowe dotyczące obszarów objętych kontrolą, które przedstawiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

Naczelnik Wydziału Techniki Morskiej zadania objęte zakresem kontroli realizował w 2015 roku na podstawie *Decyzji Nr 119 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 11.07.2014 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień naczelników wydziałów Komendy Morskiego Oddziału Straży Granicznej*. Zgodnie z jej zapisami do szczegółowego zakresu jego obowiązków należało m.in.:

- podejmowanie działań zapobiegających powstawaniu szkód w mieniu Oddziału oraz terminowa likwidacja powstałych szkód (§ 16 ust. 21);
- nadzorowanie prowadzenia ewidencji szkód powstałych w mieniu Oddziału w zakresie właściwości wydziału (§ 16 ust. 22).

1. Prowadzenie ewidencji szkód powstałych w mieniu będącym w dyspozycji Wydziału Techniki Morskiej.

W roku 2015 w „Rejestrze szkód Morskiego Oddziału Straży Granicznej” prowadzonym przez Pion Głównego Księgowego odnotowano 13 szkód w mieniu, którego wyodrębnioną ewidencję rzeczowych składników majątku prowadzi Wydział Techniki Morskiej.

Wskazane wyżej szkody odnotowywane są również w „Rejestrze szkód”¹ prowadzonym przez kontrolowany wydział. Osobą odpowiedzialną za jego prowadzenie jest Pani Alina Sadowska – inspektor Sekcji Techniki Okrętowej Morskiego Oddziału Straży Granicznej. Przedmiotowy rejestr pozwala na ustalenie daty rejestracji szkody w Wydziale Techniki Morskiej. Zawarte w nim informacje są zgodne z zapisami wskazanego na wstępie rejestru głównego.

Dowód: akta kontroli – poz. ... 41

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

2. Przestrzeganie procedur wewnętrznych określających tryb i zasady likwidacji szkód w mieniu MOSG.

Likwidacja szkód prowadzona przez Wydział Techniki Morskiej odbywała się w oparciu o *Wytyczne nr 187 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie postępowania w przypadkach powstania szkód, ich likwidacji i egzekwowania należności z tego tytułu*, zwane w dalszej części *Wytycznymi*.

¹ RWD 154/30/06

Ocena w zakresie przestrzegania terminów:

Analiza dokumentacji Wydziału Techniki Morskiej pod kątem przestrzegania terminów wynikających z *Wytycznych* wykazała, że:

- wszystkie postępowania wyjaśniające prowadzone w sprawach szkód nr 43014, 43015, 43036, 42132, 43085, 43091, 43023, 42148, 42151 zostały zakończone z zachowaniem terminu określonego w formie decyzji Komendanta MOSG na protokole szkody,
- w czterech przypadkach (szkody nr 43036, 42151, 43085, 43091) nie zachowano procedur, o którym mowa w § 5 ust. 4 *Wytycznych* tj. w zakresie przestrzegania terminu sporządzenia protokołu szkody w ciągu 3 dni roboczych od otrzymania meldunku.

Z analizy dokumentacji wynika, że przekroczenie wskazanego wyżej terminu oraz w przypadku szkody nr 43091 przekroczenie (przez jednostkę organizacyjną MOSG) terminu sporządzenia *meldunku o ujawnieniu szkody* spowodowało, że ich ewidencja w Pionie Głównego Księgowego nastąpiła po upływie 7 dni roboczych od ujawnienia szkody, co jest niezgodne z § 5 ust. 5 *Wytycznych*.

Dowód: akta kontroli – poz. 12-16

Powyższe uchybienie nie miało jednak negatywnego wpływu na skuteczność w zakresie dochodzenia roszczeń.

Biorąc pod uwagę terminowość realizacji zadań kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Ocena procesu obiegu dokumentów.

Zgodnie z § 5 ust 2 *Wytycznych* meldunki dot. faktu ujawnienia szkody powinny być składane drogą służbową do Komendanta Oddziału. W trakcie kontroli dokumentacji dot. szkód w mieniu WTM stwierdzono, że spośród złożonych w 2015 roku 13 przedmiotowych meldunków, 7 z nich (dot. szkód nr 43015, 43087, 42132, 43086, 43091, 42148, 42151) było skierowanych do Zastępcy Komendanta ds. Logistycznych. Za powyższe uchybienia nie jest odpowiedzialny kontrolowany podmiot, jednakże przedstawiony wyżej wynik analizy dokumentacji wskazuje na nieprawidłowy obieg dokumentacji z zakresu szkód w mieniu.

W trakcie kontroli ustalono, że Wydział prawidłowo realizował zadanie, o którym mowa w § 6 ust. 14 *Wytycznych* tj. w zakresie przekazywania sprawozdania do akceptacji Komendantowi

Oddziału poprzez Głównego Księgowego i Zastępcę Komendanta ds. Logistyki. Zgodny z procedurą obiegu dokumentów potwierdzają adnotacje zawarte na sprawozdaniach.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

Ocena realizacji zadań z zakresu likwidacji szkód pod kątem ich wpływu na dochodzenie roszczeń o odszkodowanie.

Zespół kontrolny ustalił, że objęte badaniem *zobowiązania do zapłaty odszkodowania*, nie były zgodne z wzorem określonym w załączniku nr 3 Wytycznych nr 187 Komendanta MOSG z dnia 29.12.2006 roku w sprawie postępowania w przypadkach powstania szkód, ich likwidacji i egzekwowania należności powstałych z tego tytułu.

Wzór określa możliwość wyboru (przez osobę odpowiedzialną za szkodę) jednego z trzech sposobów zapłaty odszkodowania, tj. poprzez:

- 1) potrącenie z uposażenia,
- 2) potrącenie z uposażenia w ratach,
- 3) dokonanie wpłaty gotówkowej do kasy MOSG.

Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że w 2015 roku funkcjonował zmodyfikowany dokument, w którym wpisano m.in. pkt 4 w brzmieniu: „w związku z posiadaniem przeze mnie ubezpieczenia OC (nazwa ubezpieczyciela) ceduję dochodzenie odszkodowania od mojego ubezpieczyciela”.

Dowód: akta kontroli ...¹⁷...

Zapis ten jest związany z realizacją innego zapisu Wytycznych tj. § 6 ust. 10, w którym określono, że osoba odpowiedzialna za szkodę ma możliwość złożenia pisemnego oświadczenia cedującego pokrycie szkody na ubezpieczyciela.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w dwóch przypadkach (szkoda nr 43014 i 43070) osoby odpowiedzialne za szkodę złożyły *zobowiązania do zapłaty odszkodowania*, które wskazują, że dokonali jedynie cesji praw wynikających z umowy ubezpieczenia (tj. poprzez zaznaczenie cytowanego wyżej pkt. 4).

Dowód: akta kontroli – poz. ¹⁸⁻¹⁹...

Powyższe uchybienie nie spowodowało negatywnych następstw finansowych. Należności z tytułu szkód zostały w obu przypadkach uregulowane w wyniku cesji praw z dobrowolnego ubezpieczenia funkcjonariuszy.

Zdaniem zespołu kontrolnego (opisane wyżej) powiązanie w jednym dokumencie dwóch elementów (*tj. zobowiązania do zapłaty odszkodowania oraz oświadczenia o cesji praw z polisy ubezpieczeniowej*) – z punktu widzenia przydatności do realizacji celu jednostki – było niewłaściwe, z uwagi na różnice w zakresie terminu ich egzekwowania.

Ponadto, na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji ustalono, że *zobowiązania do zapłaty odszkodowania* przyjmowane były od osób odpowiedzialnych za szkodę na różnych etapach postępowania w sprawach szkód w mieniu.

Zgodnie z intencją ustawodawcy² w aktualnym brzmieniu art. 13 Ustawy z dnia 7 maja 1999 roku o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 620), wskazuje, że „*dopiero po wyjaśnieniu okoliczności i przyczyn wyrządzenia szkody, ustaleniu jej wysokości oraz osób winnych jej powstania, organ lub jednostka dysponująca mieniem ma podstawy do podjęcia czynności w celu egzekwowania odszkodowania*”. W poprzednim brzmieniu art. 13 ust. 1 wystarczającą okolicznością uzasadniającą wezwanie do zapłaty odszkodowania było stwierdzenie zaistnienia szkody w ustalonej wysokości.

Wytyczne również w § 8 ust. 1 wskazują, że „*Komendant Oddziału po stwierdzeniu zaistnienia szkody oraz ustaleniu osoby odpowiedzialnej za wyrządzoną szkodę i określeniu jej wysokości wzywa funkcjonariusza – pracownika do zapłaty odszkodowania w określonym terminie lub złożenia pisemnego zobowiązania do jego zapłaty*”.

Ponadto z powyższego zapisu wynika, że procedura nie określa komórki organizacyjnej Komendy MOSG odpowiedzialnej za techniczne przygotowanie takich dokumentów, jednakże realizacja tego zadania – przez wszystkie Wydziały – wynikała z organizacji pracy osób uczestniczących w procesie likwidacji szkód w mieniu i w badanym okresie była powszechną praktyką stosowaną w Oddziale.

Badanie konsekwencji ocenianego działania wykazało, że nie wpłynęło ono negatywnie na dochodzenie roszczeń.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny (legalność, celowość i rzetelność) kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

² (czyt. źródło System Informacji Prawnej LEX –uzasadnienie zmian do Ustawy z dnia 7 maja 1999 roku o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 620).

Ogólna ocena działania Wydziału Techniki Morskiej w zakresie **przestrzegania procedur wewnętrznych określających tryb i zasady likwidacji szkód w mieniu MOSG** została oparta na ustaleniach zespołu kontrolnego.

Dowód: akta kontroli – poz. 20-24

3. Podejmowanie przez wydział działań zapobiegających powstawaniu szkód w mieniu Oddziału.

W 2015 roku wśród objętych kontrolą 13 szkód w mieniu będącym w dyspozycji Wydziału Techniki Morskiej, 10 z nich dotyczyło mienia zaewidencjonowanego w Sekcji Techniki Specjalnej, a przedmiotem, który najczęściej ulegał uszkodzeniu były lornetki (7 szkód) wydane do użytkowania jednostkom organizacyjnym Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

Naczelnik Wydziału Techniki Morskiej oświadczył, że zadanie określone w § 16 ust. 21 *Decyzji Nr 119 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 11.07.2014 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień naczelników wydziałów Komendy Morskiego Oddziału Straży Granicznej w zakresie podejmowania działań zapobiegających powstawaniu szkód w mieniu Oddziału* realizował w 2015 roku poprzez:

- organizację (we wszystkich placówkach/dywizjonach) szkoleń z zakresu budowy, eksploatacji i rozpoznawania uszkodzeń w lornetkach pryzmatycznych,
- informowanie kierowników jednostek i komórek organizacyjnych (podczas rocznych odpraw) o konieczności przeprowadzania szkoleń z zakresu właściwej obsługi i użytkowania sprzętu,
- informowanie funkcjonariuszy i pracowników cywilnych (podczas kontroli przeprowadzonych w ramach merytorycznego nadzoru) o sposobach unikania uszkodzeń użytkowanego sprzętu.

Dowód: akta kontroli – poz. 25

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

VI. Zalecenia i wnioski.

W celu usprawnienia działania kontrolowanego podmiotu w zakresie likwidacji szkód w mieniu i egzekwowania należności z tego tytułu, **polecam skierować w terminie do dnia 31 sierpnia 2016 roku** - wszystkie osoby zaangażowane w Wydziale Techniki Morskiej w realizację przedmiotowego zadania³ - do udziału w **szkoleniu** zorganizowanym przez Pion Głównego Księgowego, **którego tematem będą w szczególności:**

- obowiązujące normy prawne i orzecznictwo sądów powszechnych;

³ listę osób do przeszkolenia przekazać do komórki organizującej szkolenie w terminie do dnia 30 czerwca 2016 roku.

- nowe procedury wewnętrzne dot. likwidacji szkód⁴;
- analiza sytuacji faktycznych⁵ w celu wypracowania właściwego schematu postępowania w przypadku likwidacji szkód w mieniu będącym w dyspozycji MOSG.

VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przesłano kierownikowi podmiotu kontrolowanego.

VIII. Przeprowadzenie kontroli w trybie zwykłym, odnotowano w *Księżce kontroli Komendy Morskiego Oddziału SG w Gdańsku*, Rej. dok. nr 180/07 rozp. dnia 26.09.2007 na karcie nr 8 poz. 3.

Pouczenie

Naczelnik Wydziału Techniki Morskiej na podstawie § 36 załącznika do Decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. MSW poz.43 z późn. zm.) wprowadzonego do stosowania w Straży Granicznej Decyzją Nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 roku, **jest obowiązany w terminie do dnia 01 września 2016 roku, pisemnie poinformować zarządzającego kontrolę o sposobie wykonania zaleceń.**

Zgodnie z § 34 cyt. wyżej *Wytycznych* od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

por. SG Danuta Pomianowski

(podpis kierownika zespołu kontrolnego)

KOMENDANT
Morskiego Oddziału Straży Granicznej
az.
kmr SG Wojciech Heninborch
ZASTĘPCA KOMENDANTA

(stopień, imię i nazwisko oraz podpis kierownika jednostki)

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egz. nr 1 – Naczelnik Wydziału Techniki Morskiej

Egz. nr 2 – a/a.

Sporządził/ wykonał: Zespół kontrolny

Dnia 14 czerwca 2016 roku.

⁴ termin wdrożenia decyzji: lipiec 2016 roku.

⁵ w szczególności z uwzględnieniem szkód w mieniu powierzonym.